

# การอนุรักษ์และการรื้อทงทุกข์



# ความหมาย

**การอุทธรณ์** หมายถึง

กระบวนการทางนิติกรรมในการ  
บริหารงานบุคคล ที่ให้ผู้ถูกลงโทษทาง  
วินัยขอให้ผู้มีอำนาจพิจารณาทบทวน  
การลงโทษอีกครั้งหนึ่ง



# การอุทธรณ์

หมายถึง การร้องขอความเป็นธรรมใน  
กรณีที่ถูกลงโทษทางวินัย เพื่อให้ผู้มีอำนาจ  
( ก.ศ.จ./ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง / ก.ค.ศ.)  
ได้พิจารณาทบทวนคำสั่งลงโทษ  
ของผู้บังคับบัญชา



# กฎหมายที่ให้สิทธิในการอุทธรณ์

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูฯ พ.ศ.2547

มาตรา 121 : ข้าราชการครูฯ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษ  
ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนให้มีสิทธิ  
อุทธรณ์ ต่อ ก.ศ.จ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งหรือ  
ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

มาตรา 122 : ข้าราชการครูฯ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษ ปลด  
ออก ไล่ออกจากราชการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

# ผู้มีสิทธิอุทธรณ์

ได้แก่ ผู้ถูกลงโทษทางวินัย

- 1 โทษสถานเบา ได้แก่ โทษภาคทัณฑ์  
ตัดเงินเดือน และลดเงินเดือน
- 2 โทษสถานหนัก ได้แก่ โทษปลด  
ออก/ไล่ออกจากราชการ

กฏ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์  
และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2550  
ให้ไว้ ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2550  
มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม  
2551 ซึ่งเป็นวันที่ประกาศใช้ใน  
ราชกิจจานุเบกษา



# ระยะเวลาในการอุทธรณ์ (มาตรา 121,122)

อุทธรณ์ภายใน **30** วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ได้แก่ วันที่ผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อในคำสั่ง  
กรณีที่ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อ

- วันที่ได้แจ้งและมอบคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบ  
โดยมีบันทึกลงวัน เดือน ปี เวลา สถานที่แจ้ง และ  
ลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมพยาน หรือ

กรณีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่  
วันที่ปรากฏในใบตอบรับว่ามีผู้รับ (ข้อ 3 กฎ ก.ค.ศ.การอุทธรณ์)

ยกเว้น การถูกลงโทษโดย ป.ป.ช. ชั่วคราว 30 วัน นับแต่วันออกคำสั่ง

# การนับเวลาในการอุทธรณ์

⇒ การนับเวลาเริ่มต้นให้นับถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้น เป็นวันเริ่มนับเวลา

⇒ การนับเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งเวลาตรงกับวันหยุดราชการก็ให้นับวันเริ่มเปิดราชการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งเวลา (ข้อ 18)



# การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

1. ทำเป็นหนังสืออุทธรณ์พร้อมสำเนาถูกต้องหนึ่งฉบับ
2. ยื่นด้วยตนเอง
3. ส่งทางไปรษณีย์
4. ยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชา ภายใน 3 วันทำการ  
(ข้อ 9)



# วิธีการเขียนหนังสืออุทธรณ์

1. ต้องทำเป็นหนังสือ
2. อุทธรณ์ได้เฉพาะตนเองเท่านั้น
3. ต้องแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์
4. ต้องลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์
5. ต้องระบุที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

(ข้อ 4)



# สิทธิของผู้อุทธรณ์

1. ขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวน
2. คัดค้านผู้พิจารณาอุทธรณ์ (ยกเว้นประธาน)
  - รู้เห็นเหตุการณ์
  - มีส่วนได้เสีย
  - มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์
  - เป็นผู้กล่าวหาหรือผู้ส่งลงโทษ
  - เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดา มารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดาของผู้กล่าวหา หรือผู้ส่งลงโทษ
  - ต้องคัดค้านก่อนที่ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ.เริ่มพิจารณา

(ข้อ 5)

## สิทธิของผู้อุทธรณ์ (ต่อ)

3. ยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์ หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม (ข้อ 4 วรรค 3)
4. ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา (ข้อ 4 วรรค 4)
5. ขอดอนอุทธรณ์ (ข้อ 11)
6. ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ (ข้อ 15)



# องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

## การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

(สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา)

1 ถ้าถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

2 โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนของ  
นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เลขาธิการ สพฐ. หรือ  
คำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ.เขต  
พื้นที่การศึกษา ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. (ข้อ 7)

# การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)

**๓** โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้น  
เงินเดือนของ ผอ.สพป./สพม.หรือ  
ผอ.สถานศึกษาให้อุทธรณ์ต่อ ก.ศ.จ.

(ข้อ 7)



# ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

- 1 ถ้าถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออก  
ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. (ข้อ 8)



# ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)

2 โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลด  
เงินเดือนของนายกรัฐมนตรี้ รัฐมนตรี  
เจ้าสังกัด ปลัดกระทรวงหรือคำสั่งของ ผบ.  
ซึ่งสั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง

ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.

(ข้อ 8)



# ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)

- 3 คำสั่งภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนของปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิบดี หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น อธิการบดี ผอ.สถานศึกษา ให้  
อุทธรณ์ต่ออ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง (ข้อ 8)

# อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งได้แก่

1. อ.ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. อ.ก.ค.ศ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารวิทยาลัยชุมชน
4. อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
5. อ.ก.ค.ศ. สถาบันการพลศึกษา
6. อ.ก.ค.ศ. กรมศิลปากร

# วิธีพิจารณาเรื่องอุทธรณ์

- กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการอุทธรณ์ฯ พ.ศ. 2550 กำหนด  
วิธีการพิจารณาอุทธรณ์ไว้สรุปได้ดังนี้

1) อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่  
ถูกต้องในสาระสำคัญ และยื่นหรือส่งภายใน  
กำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย (ข้อ 10)

# วิธีพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ (ต่อ)

- 2) ในกรณีมีปัญหาว่าอุทธรณ์รายใดเป็นอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาหรือไม่ ให้ ก.ศ.จ. หรือ ก.ค.ศ.แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย
- 3) ในกรณีที่มติไม่รับอุทธรณ์ให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ เป็นหนังสือพร้อมสิทธิในการฟ้องศาลปกครอง มติไม่รับอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด (ข้อ 10 ว.3)

# วิธีพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ (ต่อ)

- 4) ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์โอนหรือย้ายไปสังกัดอื่นให้ส่งเรื่องอุทธรณ์และเอกสารหลักฐานต่างๆไปให้องค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาในสังกัดใหม่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป (ข้อ 12)
- 5) การพิจารณาอุทธรณ์ต้องพิจารณาพยานหลักฐานจากจำนวนการสอบสวนประกอบคำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ กรณีจำเป็นอาจขอเอกสารเพิ่มเติมรวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ ฯลฯ (ข้อ 13)

# วิธีพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ (ต่อ)

6) ในกรณีที่ ก.ศ.จ. หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีเห็นสมควรที่จะสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องเหมาะสม เป็นธรรมก็ให้กระทำได้ โดยจะสอบสวนเองหรือส่งประเด็นไปให้ต้นสังกัดสอบสวนก็ได้

(ข้อ 13 ว.5,6)

# การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

เมื่อ ก.ศ.จ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ  
ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว  
ให้มิมติดังนี้

1. มิมติยกอุทธรณ์

2. มิมติให้เพิ่มโทษ

(ข้อ 14)

# การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์(ต่อ)

3. มีมติให้ลดโทษ

4. มีมติให้ยกโทษ

5. ผิดเล็กน้อยมีเหตุสมควรงดโทษ

6. ข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องให้มี มติให้

แก้ไข

(ข้อ 14)



# การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์(ต่อ)

7. กรณีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง ถ้าเห็นว่า เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้มีมติตั้ง คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้
  8. ถ้าเห็นสมควรดำเนินการอื่นใดเพื่อความถูกต้องตาม กฎหมายและเป็นธรรมเนียมให้มีมติให้ดำเนินการตามควร
- แก่กรณี (ข้อ 14)



# การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์(ต่อ)

9. การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุที่จะยุติพิจารณาอุทธรณ์แต่จะมีมติเพิ่มโทษไม่ได้ ถ้าออกจากราชการเพราะตายจะมีมติเพิ่มโทษไม่ได้เช่นกัน แต่มีมติในทางที่เป็นคุณได้

(ข้อ 8)



# การพิจารณาวินัยอุทธรณ์(ต่อ)

10. ในกรณีที่มีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำ  
ร่วมกันและเป็นเรื่องเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่ง  
ใช้สิทธิอุทธรณ์และผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์แม้  
ผู้ถูกลงโทษคนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ให้มิมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้  
สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาลงโทษให้มีผลในทางที่เป็น  
คุณเช่นเดียวกันกับผู้อุทธรณ์ (ข้อ 14 ว.3)

# การสั่งการตามมติ

เมื่อ ก.ศ.จ. หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีได้  
มีมติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่ง  
หรือปฏิบัติไปตามนั้น แล้วแจ้งให้ผู้  
อุทธรณ์ทราบ

(ข้อ 15)

# ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53

ได้สั่งตามมติแล้ว ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์

ต่อไปไม่ได้ เว้นแต่ผู้มีอำนาจดังกล่าว

สั่งเพิ่มโทษเป็นปลดออก หรือไล่ออก หรือ

สั่งให้ออกจากราชการ ตามมาตรา 110 (4) ,

111 และ 112 ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์หรือ

ร้องทุกข์ตามมาตรา 122 ได้อีกชั้นหนึ่ง (ข้อ 15,16)

# การฟ้องคดีภายหลังการพิจารณาอุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัย  
ของ ก.ค.ศ. หรือ ก.ศ.จ. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิ  
ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน **90** วัน  
นับแต่วันทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ (**ข้อ 17**

**ว.2)**



# การร้องทุกข์



# การร้องทุกข์

## ความหมาย

การร้องทุกข์เป็นกระบวนการพนักงานสัมพันธ์ในการบริหารงานบุคคลที่กำหนดให้สิทธิข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่จะโต้แย้งคัดค้านหรือจะร้องขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งให้ออกจากราชการ คำสั่งให้พักราชการ หรือการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาที่ตนเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม



# การร้องทุกข์

## ความหมาย(ต่อ)

หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของ  
ผู้บังคับบัญชา หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการ  
สอบสวนทางวินัย เพื่อให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่ง  
ของผู้บังคับบัญชา หรือแก้ไขความไม่เป็นธรรม  
หรือความคับข้องใจ หรือยกเลิกคำสั่งแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

# กฎหมายที่ให้สิทธิในการร้องทุกข์

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูฯ พ.ศ.2547

มาตรา 122 : ข้าราชการครูฯ ... ถูกสั่งให้ออกจาก  
ราชการให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน 30 วันนับ  
แต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และให้ ก.ค.ศ. พิจารณาให้  
แล้วเสร็จภายใน 90 วัน



# พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูฯ พ.ศ.2547 (ต่อ)

มาตรา 123 : ข้าราชการครูฯ ผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับ  
ความเป็นธรรม หรือ มีความคับข้องใจเนื่องจากการ  
กระทำของ ผบ. หรือ การแต่งตั้งคณะกรรมการ  
สอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.  
ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ  
ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

**123 พรรคสอง** ในกรณีที่ข้าราชการครูผู้ใดเห็นว่า

อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา... มีมติไม่ถูกต้อง

หรือไม่เป็นธรรม ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ

ก.ค.ศ.



# การร้องทุกข์กรณีตาม ม.122

ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่

## 1. ถูกสั่งให้ออกจากราชการทุกกรณี

1.1 ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะไม่พ้นทดลองหรือพัฒนาอย่างเข้ม

1.2 ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไป

1.3 ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอผลการสอบสวนพิจารณา

1.4 ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

1.5 ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเป็นผู้หย่อนความสามารถ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ

# การร้องทุกข์กรณีตาม ม.122 (ต่อ)

1.6 ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน

1.7 ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งศาลหรือโดยคำพิพากษาในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

1.8 ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหาร



# การร้องทุกข์กรณีตามมาตรา 122

ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. โดยใช้กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณา

อุทธรณ์ พ.ศ.2550 มาใช้โดยอนุโลม



# การร้องทุกข์กรณีตามมาตรา 123

1. เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม
2. มีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของ  
ผู้บังคับบัญชา
3. ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
4. เห็นว่า ก.ศ.จ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ.ตั้งมีมติ  
ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม





## การร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรม

เห็นว่าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้อง หรือไม่  
ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย

เช่น - การกำหนดตำแหน่ง

- การให้ได้รับเงินเดือน/เงินประจำตำแหน่ง

- การบรรจุแต่งตั้ง

- การย้าย

- การเลื่อนเงินเดือน

- การสั่งให้พักราชการ

# การร้องทุกข์กรณีมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำ ของผู้บังคับบัญชา

- บริหารงานบุคคลโดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม  
เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด  
เชื้อชาติ ภาษา อายุ สภาพร่างกาย สถานะของบุคคล  
ฐานะทางเศรษฐกิจ
- ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ
- ประวิงเวลา หน่วงเหนี่ยว ทำให้เสียสิทธิ

# การร้องทุกข์กรณีถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย

## - กรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

- วินัยอย่างร้ายแรง
- วินัยไม่ร้ายแรง



# การร้องทุกข์ตามมาตรา 123

ให้นำกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และพิจารณาร้องทุกข์

พ.ศ. 2551 ให้ไว้ ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2551

มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2551

ซึ่งเป็นวันที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา



# หลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์ตามมาตรา 123

1. ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น (ข้อ 5 ว.1)

2. สิทธิของผู้ร้องทุกข์

2.1 ขอปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา (ข้อ 4)

2.2 คัดค้านผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้ามีเหตุต่อไปนี้

- เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

- มีส่วนได้เสียในเรื่องร้องทุกข์

- มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

- เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา

หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่ง

การร้องทุกข์

(ข้อ 9)

## หลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์ตามมาตรา 123 (ต่อ)

2.3 ขอส่งเรื่องร้องทุกข์หรือเอกสารเพิ่มเติม

2.4 ขอแสดงการณด้วยวาจา (ข้อ 5 ว.3)

2.5 ขอดอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนเสร็จสิ้นการพิจารณา (ข้อ 10)

3. สาระสำคัญของหนังสือร้องทุกข์

3.1 ทำเป็นหนังสือ (ข้อ 5)

3.2 ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ (ข้อ 5 ว.2)

3.3 แสดงข้อเท็จจริง และปัญหาของเรื่อง (ข้อ 5 ว.2)

3.4 ความประสงค์ของการร้องทุกข์ (ข้อ 5 ว.2)



# หลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์ตามมาตรา 123 (ต่อ)

## 4. ระยะเวลาในการยื่นคำร้องทุกข์

4.1 ให้ร้องทุกข์ภายใน 30 วัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ (ข้อ 5)

(1) ถ้ามีคำสั่งเป็นหนังสือ

- ให้ถือวันที่ลงชื่อรับทราบคำสั่ง

- ถ้าไม่ยอมลงชื่อ ให้ถือวันที่แจ้งและมอบคำสั่ง โดยมีบันทึกลงวัน เดือน ปี สถานที่แจ้งและลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมพยาน



## หลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์ตามมาตรา 123 (ต่อ)

- ถ้าส่งทางไปรษณีย์ เมื่อล่วงพ้น 30 วัน นับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับที่มีชื่อผู้รับแล้ว
- (2) ถ้าไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือโดยตรง
- วันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์ทราบหรือควรทราบคำสั่ง
  - วันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการใช้อำนาจที่ไม่ถูกต้อง





องค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์

กรณีข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษา สังกัด

เขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนิน

การดังนี้



# ผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์

สังกัด เขตพื้นที่การศึกษา

- 1 ในกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจาก  
นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสพฐ. คำสั่ง  
ของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติ

ก.ศ.จ. หรือเหตุร้องทุกข์

เกิดจากถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้  
ออกจากราชการ ให้ร้องทุกข์ต่อ  
ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ.เป็นผู้พิจารณา

(ข้อ 7 (1))

**ผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ (ต่อ)**

สังกัด เขตพื้นที่การศึกษา

**2** ในกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจาก ผอ.สพท.  
ผอ.สถานศึกษา ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ศ.จ.  
และให้ ก.ศ.จ. เป็นผู้พิจารณา

(ข้อ 7 (2))



# การร้องทุกข์ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ **มิได้** สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

- 1 ในกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจากนายรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง คำสั่งของผู้บังคับบัญชาสั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งหรือเหตุร้องทุกข์เกิดจากการสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้ร้องทุกข์ต่อ **ก.ค.ศ.**

ข้อ 8 (1)

## กระบวนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ตามมาตรา 123

- เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์แล้วให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงาน ก.ค.ศ. ส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว

(ข้อ 11)



# การร้องทุกข์ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ **มิได้** สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)

② ในกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจากปลดกระทรวง

ศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิการบดี

ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผอ.

สถานศึกษา ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่

อ.ก.ค.ศ. ตั้ง

(ข้อ 8 (2))

## กระบวนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ตามมาตรา 123

- เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์แล้วก็ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงาน ก.ค.ศ. ส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว

(ข้อ 11)





# กระบวนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ตามมาตรา 123

(ต่อ)

- และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์  
ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยมีคำชี้แจง  
ประกอบภายใน 7 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับ  
หนังสือ (ข้อ 11)



# กระบวนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ตามมาตรา 123

(ต่อ)

- การพิจารณาของ ก.ศ.จ.หรือ ก.ค.ศ.แล้วแต่กรณีให้มีอำนาจขอเอกสารเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือให้บุคคลมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง

(ข้อ 12)



# การวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ตามมาตรา 123

เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ  
ก.ค.ศ.ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้มีมติ  
ดังนี้

**1** มีมติยกคำร้องทุกข์

(ข้อ 14)

## การวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ตามมาตรา 123 (ต่อ)

② มีมติให้แก้ไข หรือถ้าแก้ไขไม่ได้ให้ดำเนินการ  
ประการอื่น หรือให้ข้อเสนอแนะตามที่เห็นสมควร  
ตามกฎหมายและเป็นธรรมเนียม เพื่อให้ผู้บังคับบัญชา  
ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบธรรมเนียมของทาง  
ราชการ

(ข้อ 14)

# การวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ตามมาตรา 123 (ต่อ)

3 มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

4 ถ้าเห็นว่าการร้องทุกข์ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ก็ให้มีมติไม่รับคำร้องทุกข์ มติไม่รับคำร้องทุกข์ ให้เป็นที่สิ้นสุด

ฯลฯ

(ข้อ 14)



## ระยะเวลาในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ตามมาตรา 123

- ให้ ก.ศ.จ. หรือ ก.ค.ศ.พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้  
แล้วเสร็จภายใน 30 วัน
- ถ้าจำเป็น ขยายได้อีก 30 วัน
- ถ้ายังไม่แล้วเสร็จให้ขยายได้อีกไม่เกิน 30 วัน

(ข้อ 11 (3))



**การดำเนินการตามมติของ**

**อ.ก.ค.ศ. หรือ ก.ค.ศ.**

**เมื่อ ก.ศ.จ.หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งได้มี  
มติ เป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตาม  
มาตรา 53 สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น**

**(ข้อ 16)**



# การฟ้องคดีภายหลังการพิจารณาร้องทุกข์

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของ ก.ค.ศ. หรือ ก.ศ.จ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายใน **90** วัน นับแต่วันทราบคำวินิจฉัยร้องทุกข์

(มาตรา 125)



๒ ๑ ๒  
ตัวศดศรับ

